

Friedrich Karl Tiesler

– mehiläisiä jalostava insinööri

Saksalainen Friedrich Karl Tiesler on tehnyt merkittävän työn mehiläisten jalostuksessa. Suomalaiset mehiläishoitajat pääsivät Tieslerin oppiin More than honey -hankkeen emonjalostuskoulutuksessa.

Tuntuu jotenkin mystiseltä tavata henkilö, joka on tuntenut legendaarisen mehiläisten tanssikielen tulkitsejan, **Karl von Frischin**. Mehiläisten jalostus -koulutuksessa Lammilla luennoinut Friedrich Tiesler kertoi, että von Frisch oli nerokkaiden tutkimustensa lisäksi myös erityisen hyvä opettaja ja osasi selittää asiat selvästi ja rauhallisesti kuulijan kykyjen mukaan.

Tieslerin pitämässä luennossa vilisi paljon muitakin kuuluisien mehiläistutkijoiden nimiä. Hän on siis saanut tehdä mehiläisjalostukseen liittyvää työtään hyvin keskeisellä paikalla Saksan mehiläishoitopiireissä, vaikka onkin koulutukseltaan ja työtaustaltaan insinööri.

Jalostajien yhteistyö ensiarvoisen tärkeää

Keskeiseksi asiaksi Tieslerin luennossa nousi mehiläisjalostajien yhteistyö. Jalostustyötä toteutetaan Saksan osavaltioiden mehiläisalan liitoissa, joiden jalostuksesta vastaavat henkilöt kokoontuvat vuosittain päättämään jalostuksen periaatteista. Toiminnassa mukana olevat emonjalostajat ja emojen arvostelijat hyväksytään mukaan toimintaan. Mukaan voi päästä, jos omistaa yli 20 pesää ja on kasvatannut kolme sukupolvea valvotusti pariutettuja emoja. Saksassa on myös 75 tähän järjestelmään kuuluvaa keinosiemennysasemaa, joissa on alan osaajia vastuussa toiminnasta. Kasvatettavana rotuna on pääasiassa krainilainen mehiläisrotu.

Sukusiitosten estämiseksi jalostajien yhteistyö on ensiarvoisen tärkeää,

koska suurempi määrä valittuja emolinjoja vähentää sukusiitoksen vaaraa. Harvalla jalostajalla on itsellään niin paljon emokantoja, että hän voisi toteuttaa hyvää jalostustyötä aivan yksin. Jalostusringissä vaihdetaan emoja sukusiitosten estämiseksi ja niissä on yhteiset jalostustavoitteet. Kuhnureiden pitää olla eri linjoista kuin kasvatettujen emojen. Sukusiitoksen voi havaita alkukesällä peittosikiöalalla näkyvänä reikäisyytenä. Suuri osa kasvatettavista emokannoista löytyy myös Beebreed-järjestelmästä.

Jalostus tuottanut hyviä tuloksia

Puhdasparitusalueista Tieslerille esitettiin runsaasti kysymyksiä. Saksassa käytetään 7,5 kilometrin mehiläisvapaa aluetta puhdasparitustarhojen ympärillä. Tiesler kertoi, että emosaattaa lentää jopa 16 kilometrin päähän, jos kuhnureita ei ole lähetytyillä. Kuhnurit eivät lennä kovin kauas. Paras paritustulos saadaan, jos kuhnuripesät ovat noin 1 kilometrin päässä parituspesistä. Puhdasparitusalueille otetaan myös rivimehiläistarhaajien emoja pariutumaan maksua vastaan, joka on kuljetuksineen noin 20 €. Monelle alueelle tuodaan emoja pariutumaan myös ulkomailta.

Saksassa mehiläisten jalostuksella on saatu hyviä tuloksia. Hunajasadon määrää on saatu kasvatettua ja parveilunhalua vähenemään merkittävästi. Hyvien emojen perimää levitetään myös vuosittaisissa toukansiirtotapahtumissa. Niissä innokkaat harastajat voivat tulla hakemaan toukkia

Friedrich Karl Tiesler kertoi, että hänen insinööriopintonsa kestivät tavallista kauemmin, koska hän karkasi usein mehiläistarhoille Celleen matkallaan opiskelupaikkakunnalle.

omiin kennoihinsa ja kasvattaa ne siten emokennoiksi omissa pesissään. Vaikka nämä emot pariutuvat vapaasti eri maakunnissa olevilla tarhoilla, ne levittävät kuitenkin kuhnureiden kautta hyviä geenejä alueen mehiläisiin. Tällä tavalla siirretään yli 30 000 toukkaa vuosittaisissa tapahtumissa.

Friedrich Karl Tieslerin mielestä hyvän ja pitkäjänteisen jalostustyön tuloksena saadaan hoitaa rauhallisia mehiläisiä, jotka tuottavat paljon hunajaa.

Anneli Salonen,
teksti ja kuva

Tieslerin luento ja muut More than honey -hankkeen koulutuksessa 22.3. pidetyt luennot löytyvät mehiläishoitajat.fi-sivustolta, Jäsensivut-osiosta. Tunnus ja salasana jäsensivuille on tämän lehden toisella sivulla.

